

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعلیمات دینی

ویژه اهل سنت

پایه هشتم

دوره اول متوسطه پیش حرفه ای

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نام کتاب: ضمیمه تعلیمات دینی - ویژه اهل سنت - پایه هشتم - دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای - کد ۵۸۱۹۱
پدیدآورنده: سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
مدیریت برنامه‌ریزی و تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان‌بخشی
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: مجید خداوند، منیره عزیزی، سهیلا خاکزاد، مینا حسنی، احمد مطلبی ورکانی
(اعضای شورای برنامه‌ریزی)

حیدر الماسی، عطاء الله اولیایی، بهیه محمدی، عبدالله یعقوبی و با همکاری مینا حسنی، محمدحسن خدری و احمد مطلبی ورکانی (اعضای گروه تألیف)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
شناسه افزوده آماده‌سازی: احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - محمد عباسی (نگاشتارگر [طراح گرافیک] و صفحه‌آرا)

نشانی سازمان: تهران - خیابان انقلاب، خیابان برادران مظفر، شماره ۶۶،

تلفن: ۴۵۵-۶۶۹۷۰، کدپستی: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴

ناشر: شرکت افست: تهران، کیلومتر ۴ جاده‌ی آبعلی، پلاک ۸،

تلفن ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۴۷

چاپخانه: شرکت افست (سهامی عام) (www.offset.ir)

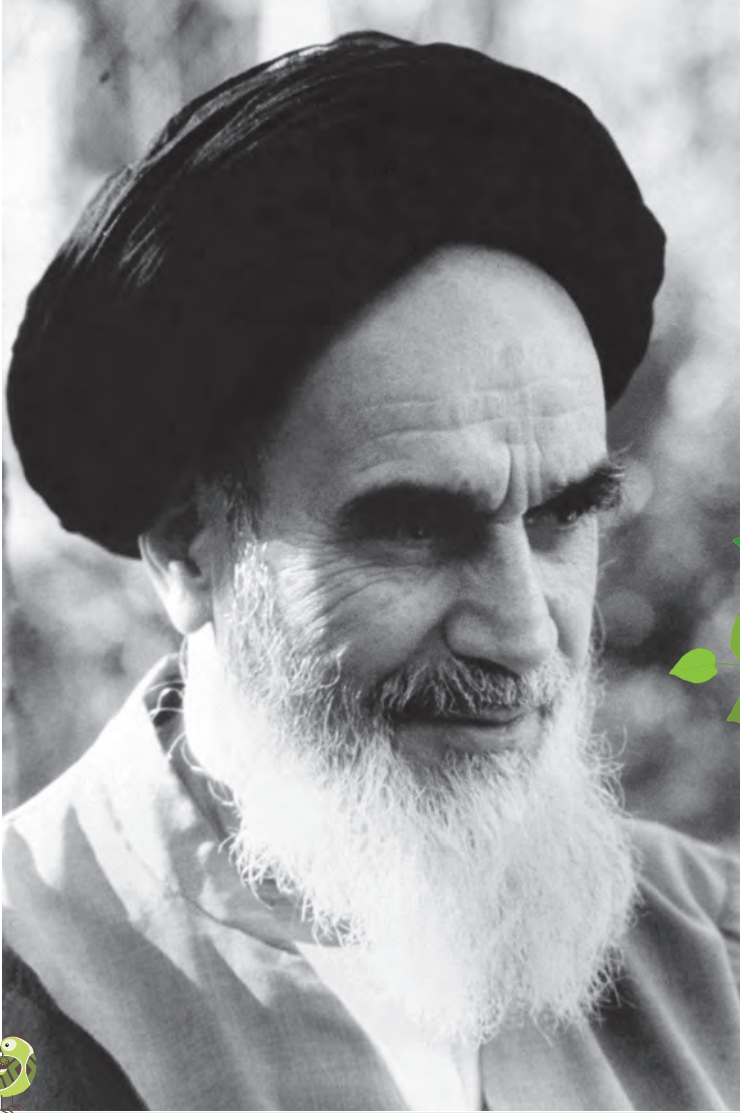
سال انتشار و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید،

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۵-۳۴۶۲-۰۵-۹۶۴-۹۷۸-۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۳۴۶۲-۵ ISBN 978-964-05-3462-5

فهرست مطالب

درس سوم: هجرت پیامبر(ص)..... ۲

درس پنجم: ارزش دانش..... ۶

درس ششم: نماز جماعت..... ۱۰

درس هفتم: لباس نمازگزار..... ۱۵

درس نهم: مهمان دار با ایمان..... ۱۸

هجرت پیامبر (ص)

پیامبر عزیزمان حضرت محمد (صلی الله علیه و علی آله) اهل شهر مکه بود و در آن جازندگی می کرد. بعد از آن که عده ای از مردم مدینه به ملاقات پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) آمدند و دین اسلام را پذیرفتند؛ آنها پیامبر را به شهر مدینه دعوت کردند. بت پرستان مکه که از مسلمان شدن عده ای از مردم بسیار ناراحت شده بودند، تصمیم گرفتند پیامبر را شبانه به قتل برسانند تا از گسترش دین اسلام جلوگیری کنند.

اما خداوند پیامبر عزیزمان را از نقشه آنها با خبر کرد و فرمان داد که شبانه از مکه به سوی مدینه حرکت کنند. آن شب علی مرتضی (کرم الله وجهه) که پسر عمو و یار خوب پیامبر بود، فداکاری کرد و به جای پیامبر در رختخواب او خوابید و پیامبر به طور پنهانی با یکی از یارانش به نام ابوبکر (رضی الله عنه) از شهر مکه خارج شد و به مدینه هجرت کردند!

وقتی که رسول الله وارد مدینه شد، مردم با شور و شوق زیاد به استقبال ایشان آمدند. پیامبر پس از ورود به شهر مدینه، مسجدی برای انجام عبادت و رسیدگی به کارهای مسلمانان ساخت و مردم را به دین اسلام دعوت کرد.

۱- سال هجرت پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) از مکه به مدینه به عنوان اولین سال شروع تاریخ هجری قمری است.

پیامی از قرآن

حتماً آنهایی را که هجرت کردند و از خانه خود رانده شدند و در راه من اذیت و آزار شدند و جنگیدند و کشته شدند، می بخشم و آنها را وارد بهشت می کنم.

(سوره آل عمران آیه ۱۹۵)

پاسخ دهید

۱- فداکاری علی مرتضی (رضی الله عنه) در شب هجرت پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) چگونه بود؟

.....

۲- چه کسی در سفر از مکه به مدینه همراه پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) بود؟

.....

۳- چرا پیامبر پس از ورود به مدینه، ابتدا مسجد ساخت؟

.....

۴- شروع تاریخ هجری قمری از چه زمانی است؟

.....

پیامبر اسلام پس از ورود به مدینه ابتدا ساخت.

آیا تو هم در برابر دوستان و اطرافیان گذشت و فداکاری نشان می دهی؟
می توانی یک مورد آن را بیان کنی؟

بخش هایی از فیلم محمد رسول الله (صلی الله علیه و علی آله) که هجرت پیامبر را نشان می دهد؛ ببینید و در باره آن با هم گفتگو کنید.

وقتی که بت پرستان رسول الله (صلی الله علیه و علی آله) را تعقیب کردند تا او را بکشند، پیامبر و ابوبکر وارد غاری شدند. خداوند کبوتری را مأمور کرد تا در دهانه غار تخم بگذارد و به عنکبوتی فرمان داد تا در دهانه غار تار ببندد. وقتی بت پرستان به غار رسیدند و این نشانه ها را دیدند، فکر کردند که حتماً کسی وارد غار نشده است، بنابراین داخل غار نرفتند و به این ترتیب پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) و ابوبکر (رضی الله عنه) به سلامت به مدینه هجرت کردند.

عبدالله ابن عباس (رضی الله عنه) پسر عموی پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) بود که مرد فهمیده و خوش اخلاقی بود.

او بسیار به علم و دانش علاقه مند بود و پیامبر برایش دعا کرد و از خدا خواست که به او علم و دانش بدهد.

ابن عباس علم و دانش زیادی داشت و مردم، دسته دسته به خانه او می آمدند و در مورد مسائلی که نمی دانستند از او سوال می کردند و ابن عباس به آنها پاسخ می داد. روزی یک نفر از او پرسید: این همه علم را از کجا آورده ای؟ او جواب داد:

من چیزی را که نمی دانم سوال می کنم و به پاسخ سوالات خوب گوش می دهم.

ابن عباس در زمان خلافت عمر ابن خطاب (رضی الله عنه)، یکی از افراد مورد احترام بود که با او در مورد کارهای مسلمانان، مشورت می کردند. وقتی که از خلیفه پرسیدند که چرا به ابن عباس احترام می گذاری؟ او جواب داد که ابن عباس مرد دانشمند و دانایی است و ما باید به دانشمندان و دانایان احترام بگذاریم.

دین اسلام به ما انسان ها سفارش کرده است که علم و دانش بیاموزیم، زیرا آگاهی و دانایی سبب می شود که خوب و بد را از هم تشخیص دهیم.^۲

۲- تشخیص دهیم: مشخص کنیم، جدا کنیم

با هم دعا کنیم

خدایا! به ما کمک کن تا به کسانی که به ما علم و آگاهی می دهند، احترام بگذاریم.

سخنی از بزرگان

پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) فرموده است:

چند چیز است که هر مسلمان باید به آن توجه کند. یادگیری علم و دانش، یاد دادن آن به دیگران و عمل کردن به آن در زندگی

پاسخ دهید

چرا دین اسلام به ما سفارش کرده که علم و دانش را بیاموزیم؟

فکر کن و کامل کن

۱- عبدالله ابن عباس می گفت: علم را با پرسیدن و یاد گرفته ام.

۲- دین اسلام به انسان ها سفارش کرده که بیاموزند.

حالا برایم بگو

شما چگونه به معلم خود احترام می گذارید؟ چند نمونه بیان کنید.

اکنون می توانی بگویی

چگونه می توانی از زحمات معلم خود تشکر کنی؟

از کلمه های زیر برای نوشتن جمله ای زیبا استفاده کنی؟
کتاب - دوست - انسان

در مورد فایده های درس خواندن، انشایی بنویس و در کلاس برای دوستانت بخوان.

به جز عبدالله ابن عباس (رضی الله عنه) دانشمندان و افراد دانای دیگری مانند: ابوسعید خدری، علی (کرم الله عنه)، عبدالله ابن مسعود بودند که مردم به آنها مراجعه می کردند و سوالات خود را از آنها می پرسیدند.

A large rectangular area with a dotted line border, intended for writing or drawing.

نماز جماعت

مادر بزرگ فرشته، هر روز برای خواندن نماز به مسجد می رفت. یک روز فرشته از مادر بزرگ پرسید: ((چرا نمازتان را در خانه نمی خوانید و هر روز به مسجد می روید؟))

مادربزرگ گفت: ((دخترم خداوند فرموده است، تا جایی که می توانید، نماز را به جماعت بخوانید.))

فرشته پرسید: ((نماز را به جماعت بخوانید یعنی چه؟))

مادر بزرگ چواب داد: ((یعنی همه با هم نماز بخوانید. پیامبر(صلی الله علیه و علی آله) سفارش کرده است که برای نماز خواندن به مسجد برویم و نمازمان را همراه دیگران به جماعت بخوانیم. ارزش و پاداش نماز جماعت خیلی بیشتر از نمازی است که به تنهایی خوانده شود؛ چون وقتی ما برای نماز خواندن به مسجد می رویم، هم دیگر را می بینیم و از حال هم با خبر می شویم و می توانیم به یکدیگر کمک کنیم. فرشته گفت: ((مادر بزرگ، من هم می خواهم امروز با شما به مسجد بیایم و نماز جماعت بخوانم.))

مادر بزرگ گفت: ((قبل از آن باید یادگیری که چگونه نماز جماعت را بخوانی. در نماز جماعت یک نفر جلو می ایستد که به او امام جماعت می گویند. نماز گزاران در نماز جماعت، پشت سر امام جماعت در صف های منظم می ایستند. وقتی امام

جماعت حمد و سوره را می خواند؛ ما آن را نمی خوانیم و گوش می کنیم؛ ولی اعمال
دیگر نماز را بعد از امام انجام می دهیم.))
فرشته پس از شنیدن حرف های مادر بزرگ، خود را برای رفتن به مسجد و خواندن
نماز جماعت آماده کرد.

سخنی از بزرگان

پیامبر (صلی الله علیه و علی آله)

نماز پایه و ستون دین شماسست.

پاسخ دهید

۱- پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) در مورد خواندن نماز چه سفارشی کرده است؟

.....

۲- در نماز جماعت نماز گزاران کدام قسمت نماز را نمی خوانند؟

.....

۳- چرا ارزش و پاداش نماز جماعت بیش تر از نمازی است که به تنهایی خوانده شود؟

.....

فکر کن و کامل کن

۱- در نماز جماعت یک نفر جلو می ایستد که به او می گویند.

۲- نماز گزاران در نماز جماعت، پشت سر امام جماعت در صف های

می ایستند.

۳- ارزش نماز جماعت خیلی بیش تر از نمازی است که به

خوانده شود.

وقتی که در نماز جماعت مدرسه شرکت می کنی، چه احساسی داری؟ در این مورد با دوستانت گفت و گو کن.

اکنون می توانی بگویی

وقتی که در نماز جماعت مدرسه شرکت می کنی، چه موادی را باید رعایت کنی؟

اکنون می توانی

— با راهنمایی معلم و به همراه دوستانت در نمازخانه مدرسه، نماز جماعت بخوان.
— با راهنمایی بزرگترها بررسی کن که پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) اولین نماز جماعت را با چه کسانی به جا آورد؟ در کلاس برای دوستانت بگو.

برای خواندن

امام جماعت باید از گناه دوری کند و بتواند نماز را صحیح بخواند. خوب است که نماز جماعت را در مسجد بخوانیم.
هر چه تعداد نمازگزاران بیش تر باشد، ثواب نماز هم بیش تر است. اگر نمی توانیم به مسجد برویم، در خانه، مدرسه و یا هر جای دیگر می توانیم نماز را به جماعت بخوانیم.

A large rectangular area with a dotted line for writing, framed by an orange border with decorative corner elements.

لباس نماز گزار

هر بار که برای خواندن نماز جماعت به نمازخانه مدرسه می‌رویم، معلم خوبمان درباره آداب و شرایط نماز خواندن با ما صحبت می‌کند. آن روز معلم درباره لباس نماز گزار مطالب زیادی به ما یاد داد. او گفت: لباس نماز گزار باید پاک باشد و نجس نباشد. خون، ادرار و مدفوع لباس نماز گزار را نجس می‌کند. اگر نماز گزار با لباس نجس نماز بخواند نمازش صحیح نیست.

معلم به دانش آموزان گفت هنگام نماز خواندن مردان باید از ناف تا زانو را حتماً بپوشانند و زنان باید تمام بدن به جز صورت و دست‌ها (یعنی از مچ پا تا نوک انگشتان) را بپوشانند.

معلم در پایان گفت: بچه‌های عزیز موارد دیگری در مورد نماز خواندن وجود دارد که در سال‌های آینده یاد خواهید گرفت.

آن روز من و دوستانم مطالب خوبی درباره شرایط لباس نماز گزار یاد گرفتیم. حالا دیگر من می‌دانم قبل از نماز خواندن باید چگونه لباس بپوشم ما به عنوان یک مسلمان وظیفه داریم این شرایط را بدانیم و آن را رعایت کنیم

سخنی از بزرگان

پیامبر گرامی اسلام بارانش را امر کرد که حداقل هفته‌ای یک بار حمام کنند.

۱- دو مورد از شرایط لباس نمازگزار را بیان کنید؟

۲- لباس زنان به هنگام خواندن نماز باید چگونه باشد؟

.....

۱- مردان هنگام نماز خواندن باید از تا را حتماً بپوشانند.

۲- اگر نمازگزار با لباس نجس نماز بخواند نمازش نیست.

برای خواندن نماز به چه نکاتی توجه می کنی؟ در این باره در کلاس با دوستانت گفت و گو کن.

با راهنمایی معلم و همکاری دوستانت، شرایط لباس نمازگزار را با خطی زیبا روی مقوا بنویسید و آن را به دیوار نمازخانه مدرسه بزنید.

با راهنمایی بزرگترها و با مراجعه به کتاب های دینی مربوط به نماز، چند مورد از شرایط مکان نمازگزار را بنویس و در کلاس برای دوستانت بخوان.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مهمان دار با ایمان

هوادر حال تاریک شدن بود که مرد فقیری به جمع پیامبر و دوستانش رسید و گفت ای رسول خدا! من گرسنه ام، پیامبر سخن او را شنید و می خواست او را به خانه خود ببرد که مردی به نام ابو طلحه گفت من امشب او را به خانه خود می برم. ابوطلحه به مهمان فقیرش گفت بلند شو تا به خانه برویم، ابوطلحه در این فکر بود که آیا در خانه چیزی برای پذیرایی از مهمان دارند. او با ترس قدم بر می داشت ولی چیزی به مهمانش نگفت.

وقتی به خانه رسیدند ابوطلحه به همسرش گفت این مهمان عزیز من است باید آن گونه که شایسته و خوب است از او پذیرایی کنیم. زن آرام به ابوطلحه گفت: اما ما امشب فقط به اندازه بچه ها غذا داریم. ابوطلحه گفت بچه ها را سرگرم کن که کم کم خوابشان ببرد و سفره را بیاور و غذا را برای مهمان بگذار و ما هم طوری رفتار می کنیم که انگار غذایمان را خورده ایم. ابوطلحه و زنش آن شب را با این حالت گذراندند و بچه ها هم با گرسنگی خوابیدند، اما مهمان شام خورد و سیر شد. قرآن در مورد رفتار ابوطلحه و زنش می گوید:

«مومنان، به دیگران احترام می گذارند. (و به آنها غذا می دهند) حتی اگر خودشان در سختی و گرسنگی باشند»^۴.

مهمان نوازی و مهمان دوستی یکی از اخلاق های خوب ما مسلمانان است، مهمان عزیز خداست و دین اسلام درباره پذیرایی از مهمان سفارش بسیاری کرده است.

سخنی از بزرگان

پیامبر (صلی الله علیه و علی آله)

هر کس به خدا و روز آخرت ایمان دارد باید به مهمانش احترام بگذارد.

پاسخ دهید

ابوطلحه برای آن که مهمانش متوجه نشود که آنها غذای کافی ندارند، چه کرد؟

.....

فکر کن و کامل کن

۱- مهمان نوازی و مهمان دوستی از اخلاق خوب است.

۲- مهمان خداست.

حالا برایم بگو

وقتی مهمان به خانه شما می آید چگونه رفتار می کنید؟ در این باره با دوستان

گفت و گو کن.

اکنون می توانی بگویی

دوست داری وقتی به مهمانی می روی با تو چگونه رفتار کنند؟

جمله زیر را کامل کن

وقتی مهمان به خانه ما می آید من

.....

جمله های زیر را بخوانید و درستی یا نادرستی آنها را با علامت (x) مشخص کنید.

نادرست	درست	
		۱- وقتی مهمان به خانه ما می آید، به استقبال او می رویم و سلام می کنیم.
		۲- از آمدن مهمان به خانه خود ناراحت می شویم.
		۳- از مهمان پذیرایی می کنیم.
		۴- اگر مهمان به چیزی نیاز داشت، برایش فراهم می کنیم.
		۵- هنگام رفتن مهمان، او را تا دم در بدرقه می کنیم.

با همکاری دوستانت در کلاس، یک مراسم مهمانی را به صورت نمایشی اجرا کن.

Lined writing area with horizontal dotted lines for text entry.